

Catholic
University
in Ružomberok

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ULCA PATHWAY TO EXCELLENT SCHOOLS

KNOWLEDGE-SHARING & NETWORKING IN EDUCATION

ULCA Упатство за (Основни)
Училишта - ULCA GPS

U PGRADE WITH
L EARNER
C ENTRED
A PPROACH

ULCA патека до одлични училишта

ULCA Упатство за (Основни) Училишта - ULCA GPS

Споделување на знаење и вмрежување во образованието

Изменето од Матеја Тодоровски, Основа школа Добје, Словенија

Партнерство за соработка во Еразмус

Латвија

Biedrība Eurofortis, координатор: Адела Витковска и Ванда Новокшонова

Литванија

Универзитет Миколас Ромерис, координатор: Ирена Земаитаите Vilniaus Prano Masioto gradine mokykla, координатор: Инга Григаите

Северна Македонија

Центар за иновации и дигитална едукација ДИГ-ЕД, координатор: Маја Виденовиќ
Општинско основно училиште „Страшо Пинџур“, Неготино, координатор: Георгина Димова

Словачка

Католичка Универзита против Ружомберку, координатор: Маркета Руснакова
Harmony academy S.R.O., координатор: Јана Чинорадска
Закладна школа, Ружомберок, координатор: Зузана Филекова

Словенија

Основа школа Добје, *координатор*: Матеја Тодоровски

© Upgrade with Learner-Centred Approach 2022

Ова дело е создадено како еден од интелектуалните резултати во рамките на проектот Еразмус+ Надградба со пристап насочен кон ученикот предводена од Католичкиот универзитет во Ружомберок.

СОДРЖИНА

1. Вовед во ULCA моделот	4
2. Цели на ULCA Упатството.....	5
3. Структурата на Упатството на ULCA за основни училишта	5
4. ULCA патека до совршеност за училиштата.....	6
4.1. Зошто да станете ULCA училиште?	6
4.1.1 Зошто да станете ULCA менаџер?	6
4.1.2 Зошто да станете ULCA наставник?	6
4.2. Како да станете ULCA училиште?.....	8
4.2.1 Како да се ..? за менаџерите.....	8
4.2.2 Како да..? за наставниците.....	10
5. Список на претставници на земјите од ULCA и тренери на ULCA	13

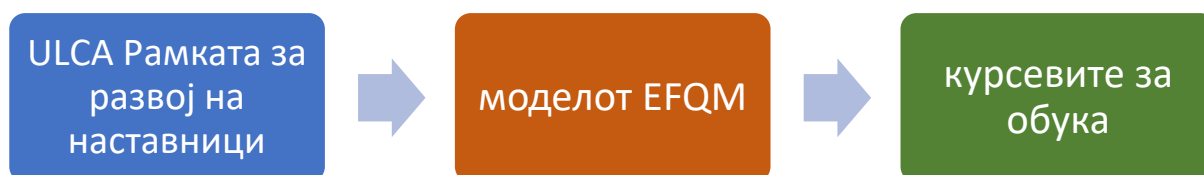
1. Вовед во ULCA моделот

ULCA Училиште е иновативен модел кој ги **надградува образовните институции** (вработени, училишта, менаџери) на ново, повисоко и попрофесионално и поквалитативно ниво.

Училишниот модел на ULCA претставува училиште кое го усвоило **пристапот ученикот во центарот на наставата како клучна филозофија на наставата** и донело стратешка одлука да ги надгради сите училишни процеси во согласност со него.

Со цел да се одржи врвниот квалитет и одржливоста на надградените процеси, ULCA училиштето се развива во согласност со **развојниот пристап „Учи и води“** за целиот нивен наставен и раководен кадар.

Оваа трансформација на поединецот и самото училиште е поддржана од:

ULCA Рамката за развој на наставници¹, заедно со ULCA образецот за обсервација и образецот за саморефлексија за наставниците служат како водечки инструменти за оценување и следење на развојот на компетентноста на сите оние членови на наставниот и раководниот кадар кои избрале да го следат патот на ULCA кон нивната лична и професионална извонредност.

ULCA училиштето е насочено кон тоа да ги усвои упатствата за квалитет на **EFQM²**, со цел успешно да ја направи целата оваа трансформација. Црвената нишка на моделот EFQM е врската помеѓу целта и стратегијата на организацијата и начинот на кој таа се користи за да помогне да се создаде одржлива иднина со извонредни резултати.

Дополнително, оваа трансформација на поединецот и самото училиште е поддржана од **курсите за обука** кои се јасно опишани во документот.

¹ [ПАМКА ЗА ПАМКА ЗА РАЗВОЈ НА НАСТАВНИЦИТЕ LCA \(МК\) - Welcome to the Learner-centred Approach \(ku.sk\)](#)

² <https://efqm.org/the-efqm-model/>

2. Цели на ULCA Упатството

Упатството за Приодот – Ученикот во центарот на наставата за основните училишта (ULCA GPS) е документ чија главна цел е да ги **поддржи луѓето кои работат во образованието на нивниот пат кон совршеност** низ нивното доживотно патување за професионален и личен развој.

Тоа служи како средство за **создавање на Европската ULCA училишна мрежа** која е поддржана од националните ULCA училишни мрежи. Нуди насоки за сите кои би сакале да започнат да чекорат по патот на ULCA до совршеност во образованието.

Покрај тоа, тој им служи на оние кои би сакале да **станат наставници признати за ULCA** и да ја добијат значката за наставник пријател на ULCA или **признато училиште од ULCA** со значка училиште пријател на ULCA.

Наставниците и организациите ќе бидат надгледувани и ќе им се додели значка пријател на LCA штом ќе го поминат процесот на оценување спроведено од оценувачите на ULCA.

3. Структурата на Упатството на ULCA за основни училишта

ULCA GPS се засилени од моделот EFQM, глобално призната рамка за организациски промени и подобрување на перформансите.

EFQM се заснова на три прашања.

1. ЗОШТО, одговорот на кој дава насоки која цел ја исполнуваме како организација или како индивидуа.
2. КАКО имаме намера да ја исполниме нашата цел и стратегија? Одговорот го отвора патот до извршување.
3. ШТО сакаме да постигнеме? Одговорот е усмерен кон резултати.

Документот е наменет за **наставници-студенти и вработени наставници кои сакаат да го зголемат квалитетот и ефикасноста во сопствената наставна практика**. Затоа, се создаваат алатки за самооценување кои помагаат да се идентификуваат развојните потреби на наставниците и програмите за обука што тие можат да ги следат. Преку ULCAGPS ја обезбедуваме наједноставната можна алатка за саморазвивање на наставниците и со тоа, преку наставниците, развој на нивните образовни институции.

Тоа е насочена и кон **менаџерите во училиштата кога се развива пристапот на ULCA на целото училиште**, кој оди подалеку од само дидактички модел. Тоа е начин на размислување за образованието и како таков за трансформацијата на начинот на размислување. Крајната цел за менаџерите е да идентификуваат индивидуални и групни профили на наставници кои служат како основа за зајакнување на професионализмот во образованието.

Опишани се различни компоненти на образовната организација кои треба да се земат предвид кога училиштето би сакало да стане ULCA училиште.

На крај, но не и најмалку важно, дефинирани се **минималните ULCA стандарди за секоја клучна област** на училиштето ULCA или наставникот на ULCA.

4. ULCA патека до совршеност за училиштата

Менаџерите и наставниците во училиштето треба да работат рака под рака. Само во таква ситуација може да се постигне највисок квалитет на организација и развој на луѓето.

Идеално, менаџерите дозволуваат развојната рамка на ULCA Teachers (TDF) да им се понуди на наставниците и тие создаваат средина за поддршка за наставниците лично да растат и професионално да се развиваат. Наставниците избираат сами да го следат ULCA TDF. Подоцна, тие се охрабрани и поддржани на нивниот пат кон извонредност каде што можат да добијат ULCA пријателски беџ.

4.1. Зошто да станете ULCA училиште?

Училиштата на кои им е доделен беџ училиште пријател на ULCA, ќе бидат поврзани на европско (Европска ULCA училишна мрежа) и национално ниво (Национална ULCA училишна мрежа), каде што ќе се нуди постојана развојна поддршка. Имено, доживотното учење преку поврзување, споделување на истражуваните практики и постојано преиспитување на образованието е високо на агендата на ULCA. ULCA го разбира образованието не само како пренесување на знаење, туку и како развивање вештини и компетенции потребни за да напредува и континуирано да се стремиме кон подобрување во светот во кој живееме. Филозофијата на ULCA не е да се најде вистинскиот образовен пристап за потребите на утрешниот ден, ULCA силно верува дека ние сме оние кои ги обликуваат и дефинираат потребите на утрешниот ден.

4.1.1 Зошто да станете ULCA менаџер?

Кога сакаме да ги трансформираме училиштата во висококвалитетни училишта насочени кон учениците и да го обезбедиме квалитетот во образованието, мрежата на училиштата ULCA може да биде и ќе биде голема поддршка. Не само што ќе бидете поврзани со европски колеги и како такви со европски училишта, туку ви требаат висококвалитетни обуки за поддршка на професионалниот развој на наставниците во пристапот насочен кон ученикот и ќе се понуди нивниот личен раст.

4.1.2 Зошто да станете ULCA наставник?

Наставниците се свесни дека доживотното учење е задолжително во денешно време, но барањата на кариерата понекогаш може да бидат огромни. Затоа, внимателно структурираниот мрежен амбиент на училиштата ULCA може да биде силна поддршка и за професионален развој во пристапот насочен кон ученикот и за личен развој на патот да станете иновативен наставник, ULCA наставник. Нуди простор за учење со разновидна експертиза, безбедно место за поставување прашања и добивање совети за да останете ажурирани или да видите што функционира. Уште повеќе, нуди можност да се изгради силна мрежа за национална и меѓународна соработка за да се чувствувате поврзани, да споделувате, да инспирирате и да бидете инспирирани од колеги професионалци.

ULCA АКЦИЈА

Најдете го вашето „зошто“. Размислете за вашата причина зошто би сакале да станете ULCA менаџер/наставник и запишете ја.

4.2. Како да станете ULCA училиште?

За да се стане образовна институција по ULCA, треба да започне трансформација по моделот EFQM. Врз основа на EFQM три едноставни, но моќни прашања „зошто, како и што“, организацијата може да се фокусира на подобрувањето на своите приоритети, цел и луѓе. Дополнително, седум критериуми со минимални стандарди помагаат да се идентификува јасна насока на организацијата, да се развие план за работа и да се планираат висококвалитетни резултати.

4.2.1 Како да се ..? за менаџерите

Извонреден менаџер инспирира, ја презема одговорноста и го разбира влијанието на образованието врз развојот на подобриот свет во иднина.

Погледнете како можете да станете ULCA училиште следејќи ги критериумите.

ULCA АКЦИЈА

Критериум 1: Цел, визија и стратегија

Најдете го вашето „зошто да го поддржите пристапот на целото училиште“ кој е изграден околу клучните области на Рамката за развој на наставници на ULCA LCA (Погледнете [LCA TDF](#)³).

Минимум што треба да се постигне:

Вредностите на ULCA може да се најдат во визијата и долгорочната стратегија на образовната организација.

Критериум 2: Организациска култура и лидерство

Поставете ULCA пристап на цело училиште со наставниците и направете го дел од годишните упатства на организацијата.

Следете ја имплементацијата и постигнувањата на целите врз основа на вашата визија и стратегија на редовна основа, месечно или квартално од секоја година. Осигурајте се дека секој член од раководството на училиштето има прецизно дефинирана улога во тимот. Одговорностите и задачите на поединечните членови на раководството на училиштето може да се менуваат од време на време. Во случај на организациски и системски проблеми во системот за управување со училиштето, раководството на училиштето може да побара консултација со обучувач на наставници или проценител.

Минимум што треба да се постигне:

- ULCA се презентира пред училишниот одбор/совет на родители
- Вредностите на ULCA може да се најдат во годишните планирања на организацијата

³ Документот LCA TDF беше развиен како еден од интелектуалните резултати предводени од Јана Чинорадска во рамките на проектот Еразмус +

Критериум 3: Ангажирање на засегнатите страни

Идентификувајте ги фазите на професионален развој на вашите наставници. Поканете ги да спроведат самооценување на ULCA наречена рамка за развој на наставници ULCA, која е достапна на неколку јазици на <http://uULCA.pf.ku.sk/en/assessment/>

Врз основа на нивните потреби обезбедете им обука. За сите дополнителни информации за обуките контактирајте ги почитуваните координатори на поединечните земји.

Минимум што треба да се постигне:

1/3 од наставниците треба да имаат ULCA сертификат. Тоа значи дека треба да се подложат на двете обуки („Примена на пристап фокусиран на ученикот“, „Учи и води самоуправување“).

Критериум 4: Создавање одржлива вредност

Поддржете ги наставниците да развијат сопствени акциони планови за нивниот професионален и личен развој врз основа на анализата на направената самооценка и врз основа на знаењето што го стекнале преку обуките на ULCA.

Минимум што треба да се постигне:

1/3 од наставниците да бидат обсервирани и оценети од обучувачите на ULCA (видете ја листа на сертифицирани ULCA тренери на крајот од документот).

Критериум 5: Перформанси на мотивација и трансформација

Редовно следете го напредокот на наставниците. Направете споредба помеѓу самооценувањето на ULCA и квалитетот на употребата/имплементацијата на ULCA во нивната настава преку нивното набљудување на часовите.

Поканете ULCA обучувач да ги набљудува вашите наставници (видете ја листата).

Минимум што треба да се постигне:

10% стигнаа до фазата на стручен олеснувач (видете ја табелата подолу).

Критериум 6: Перцепции на засегнатите страни

Размислете кои се сите луѓе и организации кои се грижат за успехот на вашата организација. Поврзете се со нив за да го откриете нивното лично искуство и да останете информирани за нивните перцепции.

Минимум што треба да се постигне:

- креирана мапа на засегнати страни,
- воспоставен начин на комуникација за да се добие повратна информација од различните засегнати страни.

Критериум 7: Стратешки и оперативни перформанси

Развијте своја сопствена стратегија за следење на квалитетот на постигнувањето на поставените цели. Дефинирајте ги клучните области што треба да се следат (вашите стандарди за квалитет) и улогите на поединечните членови. Следете ги и оценувајте ги нивните работни перформанси за да ги разберете врските помеѓу нивната перцепција и реалните перформанси кога станува збор за постигнување на поставените цели.

Минимум што треба да се постигне:

Развиени стандарди за квалитетни работни перформанси за наставниците и менаџерите во согласност со избраната стратегија.

4.2.2 Како да..? за наставниците

Постојат три фази на професионален развој што може да ги достигне наставникот, **компетентен репликатор, свесен практичар и стручен олеснувач**. Секоја фаза е поделена на две нивоа, што вкупно прави шест нивоа.

Развојна фаза 1		Развојна фаза 2		Развојна фаза 3	
Компетентен репликатор		Свесен практичар		Стручен олеснувач	
ниво 1 (1.1.)	ниво 2 (1.2)	ниво 3 (2.1)	ниво 4 (2.2)	ниво 5 (3.1)	ниво 6 (3.2)
Постигнати резултати до 24 поени со најмалку една третина компетенции развиени до мин. Ниво 1.2		Помеѓу 25 и 47 поени со секоја индивидуална компетенција развиена до мин. ниво 1.2.		Повеќе од 48 поени, со секоја индивидуална компетенција развиена до мин. ниво 2.2.	

Како поддршка на овој пат до извонредност, наставникот може да ги следи 9-те принципи на филозофијата на паметна личност користејќи ги алатките што ги создадовме.

ULCA АКЦИЈА

Погледнете како можете да станете учител на ULCA следејќи ги принципите подолу.

Принцип 1: Бидете храбри

Донесете одлука да го посветите вашето време на развојот на уметноста на наставата.

За да ја идентификувате фазата на вашиот професионален развој, спроведете ULCA самооценување наречено ULCA рамка за развој на наставниците што е достапно на неколку јазици на <http://uULCA.pf.ku.sk/en/assessment/>

Принцип 2: Бидете проактивни

Откако ќе го добиете резултатот, поставете ги вашите цели. Одлучете кои области сакате да ги подобрите и до кој степен сакате да ги подобрите во текот на учебната година.

За да размислите за сопственото учење и водење на вашиот сопствен професионален развој, пополнете го ULCA образецот за саморефлексија, дел 2, достапен на линковите на Google doc од локални претставници.

За да ја подобрите фазата на вашиот професионален развој врз основа на резултатите од вашата самооценка на ULCA, можете да присуствувате на⁴:

- летни школи
- други курсеви или програми за доживотно учење

Принцип 3: Бидете тимски играч

За да го идентификувате квалитетот на употребата/имплементацијата на ULCA во вашата настава, поканете колега да го набљудува вашиот час.

Споредете ги и спротивставете ги вашите размислувања за вашата наставна практика користејќи лист за самооценување на ULCA.

Принцип 4: Бидете интуитивни

Развијте акционен план за вашиот понатамошен професионален развој каде што се дефинирани вашите професионални и лични потреби. Споделете го со вашето раководство (наставник/шеф на оддел/директор).

Принцип 5: Бидете со отворен ум

Погледнете ги набљудување на работни места во училиштата ULCA (список на училишта ULCA) низ Европа и изберете врз основа на вашите потреби.

---

⁴ Размислете за опциите за финансирање за програмите за обука на наставници предложени погоре. Истражете ја програмата Erasmus+ која поддржува образование, обука, млади и спорт во Европа.

Принцип 6: Бидете упорни

Ако сакате да станете стручен олеснувач, треба да бидете официјално признати од оценувачите на ULCA. Побарајте од вашето раководство да покани национален претставник и обучувач на ULCA за набљудување на вашата наставна практика врз основа на листот за набљудување на ULCA. Дополнително ќе пополните ULCA лист за саморефлексија.

Принцип 7: Бидете трпеливи

Ако сакате да станете стручен олеснувач, треба да бидете официјално признати од оценувачите на ULCA и треба да се приклучите на обуката за обучувач на наставници на ULCA.

За да може да се приклучи на обуката на „Обучете го обучувачот за наставници на ULCA“, наставникот е должен да ги помине следните две обуки одржани од „Учи и води“ сертифицирани обучувачи:

- Примена на пристапот насочен кон ученикот
- Самоуправување „Учи и води“.

Во текот на Обуката за ULCA Наставник-обучувач, наставникот ќе учи, ќе ги обучува другите, ќе набљудува, ќе се саморефлектира, ќе прима и ќе дава повратни информации, ќе развие свој личен акционен план за понатамошен професионален развој со сертифицираниот тренер „Учи и води“.

Принцип 8 и 9: Бидете благодарни и верувајте во себе и дејствувајте

Во текот на процесот, бидете благодарни за сите тешкотии и предизвици со кои се соочувате бидејќи ова се вашите искуства за учење.

5. Списък на претставници на земјите од ULCA и тренери на ULCA

Литванија

Универзитет Миколас Ромерис

Лице за контакт: Ирена Земаитаите and Agata Katkoniene

е-пошта: ulca@mruni.eu

Vilniaus Prano Masioto pradine mokykla

Лице за контакт: Инга Григаите

е-пошта: ulca@masiotomokykla.lt

Северна Македонија

Центар за иновации и дигитална едукација ДИГ-ЕД

Лице за контакт: Маја Виденовиќ

е-пошта: maja@dig-ed.org

Општинско основно училиште „Страшо Пинџур“, Неготино

Лице за контакт: Георгина Димова

е-пошта: gina_mkd@yahoo.com

Словачка

Католичка Универзита против Рузомберку

Лице за контакт: Маркета Руснакова

е-пошта: marketa.rusnakova@ku.sk

Harmony academy S.R.O.

Лице за контакт: Јана Чинорадска

е-пошта: jana@harmony.sk

Словенија

Основа школа Добје

Лице за контакт: Матеја Тодоровски

е-пошта: mateja.todorovski@osdobje.si

Подкрепата на Европската комисија за изготвянето на настоящата публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява гледните точки само на авторите и не може да се търси отговорност от Комисията за всяка употреба, която може да бъде използвана за информацията, съдържаща се в нея.